

ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА
ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И
ЗА ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

ДОКЛАД

София, март 2020 г.

- I. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА И ВЪПРОСИТЕ, КОИТО СЕ УРЕЖДАТ СЪС ЗАКОНА ЗА ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И ЗА ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИИ (ЗДСИЦДС)
  - а. ПРИЧИНИ ЗА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ НА СЕКЮРИТИЗАЦИИТЕ
  - б. НОВОТО В РЕГУЛАЦИЯТА НА СЕКЮРИТИЗАЦИИТЕ
  - в. ПРОБЛЕМИ НА НИВО ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ (ЕС)
  - г. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР
  - д. АКТОВЕТЕ НА ЕС ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ
- II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ
  - а. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
  - б. БАЗА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА
  - в. ОБОБЩЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ
- III. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА
- IV. ЦЕЛ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ
  - а. ОБЩИ ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА РЕГУЛАЦИЯ
  - б. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ЗДСИЦДС В КОНТЕКСТА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕТО НА КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР
- V. ОПЦИИ И ДИСКРЕЦИИ ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ
- VI. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА РАЗХОДИ И ПОЛЗИ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ; АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТИТЕ, ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА
  - а. ВАРИАНТ 0 - „БЕЗ ДЕЙСТВИЕ“
  - б. ВАРИАНТ 1 – УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА РЕГУЛАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С АДСИЦ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЕРКИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ В НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ИЗИСКВАНИЯТА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2402 (ПРИЕМАНЕ НА ЗДСИЦДС)
- VII. КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО РАЗХОДИ
- VIII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО ПОЛЗИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ
- IX. ПОТЕНЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ВЪРХУ МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)
- X. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА КЪМ НЕГО ВЪЗ ОСНОВА НА СРАВНЕНИЕТО НА ВАРИАНТИТЕ
- XI. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ
- XII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН СРОК ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

ПРИЛОЖЕНИЕ №1 - СПИСЪК НА АКТОВЕТЕ НА ЕС ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗДСИЦДС

I. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА И ВЪПРОСИТЕ, КОИТО СЕ УРЕЖДАТ СЪС ЗАКОНА ЗА ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И ЗА ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

а) ПРИЧИНИ ЗА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ НА СЕКЮРИТИЗАЦИИТЕ

Едно от следствията на световната икономическа и финансова криза е ниското равнище на инвестициите в Европейския съюз (ЕС). Поради тази причина, на ниво ЕС, е установена необходимост от общи и координирани усилия, чрез които да се създадат условия за икономическо възстановяване в Европа. Планът за инвестиции за Европа, т. нар. план „Юнкер“, има три цели: премахване на пречките пред инвестициите; популяризиране на инвестиционните проекти и оказване на техническа помощ за реализирането им; по-интелигентно използване на финансовите ресурси.

За да се насърчат инвестициите е необходимо да бъде осигурена по-добра регулаторна предвидимост, да се премахнат пречките пред инвестициите, както и да се развие единния пазар. Друго действие в тази посока е създаването на съюз на капиталовия пазар. Това ще подпомогне набирането на капитал за всички предприятия, включително малките и средни предприятия (МСП), както и за инфраструктурни проекти, които имат нужда от средства, за да се разрастват и да създават нови работни места.

В тази връзка, на 26 ноември 2014 г., съгласно Плана за инвестиции за Европа, Комисията обяви своето намерение за възобновяване на пазарите на висококачествени секюритизации, като една от основните цели е да се избегнат слабостите, довели до финансовата криза от 2008 г. Изграждането на пазар на опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации е едно от средствата, чрез които Комисията желае да изгради Съюз на капиталовите пазари.

Чрез промени в нормативната уредба се цели да се премахнат рисковете и да се отстранят слабостите, довели до финансовата криза от 2008 г. Поради тази причина Комисията счита, че е особено важно да се гарантира приемането на правила за по-добро разграничаване на опростените, прозрачни и стандартизирани продукти от сложните, непрозрачни и рискови инструменти, както и да се прилага пруденциална рамка с по-висока чувствителност към риска.

Една добре структурирана секюритизация представлява важен инструмент за диверсифициране на източниците на финансиране и позволява по-широко разпределение на риска, като дава възможност на банките и другите първоначални кредитори да прехвърлят риска от някои експозиции към други банки или дългосрочни инвеститори, като застрахователни компании и управители на активи. По този начин банките и другите първоначални кредитори могат да „освободят“ частта от своя капитал, която е заделена за покриване на риска от продадените експозиции, и така да се генерира ново кредитиране на икономиката.

Приетият Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации, и за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) 2017/2402) отчита рисковете от

увеличаване на взаимосвързаността и от прекомерен ливъридж, които секюритизацията поражда, и въвежда мерки, чрез които се увеличава надзора от страна на компетентните органи върху участието на дадена финансова институция в пазара на секюритизации, както и макропруденциалния надзор върху този пазар от страна на Европейския съвет за системен риск (ЕССР), създаден с Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета, и от националните компетентни органи и органите, определени за инструментите за макропруденциален надзор.

ЕС създаде нова регулаторна рамка за консолидиране на различните нормативни актове, регулиращи европейските секюритизации. Общата цел на законодателната реформа на ЕС е насърчаване на безопасен, широк, ликвиден и устойчив пазар за секюритизация, който е в състояние да привлече по-широка и стабилна база от инвеститори, за да помогне за разпределянето на финансирането там, където това е най-необходимо в икономиката.

б) НОВОТО В РЕГУЛАЦИЯТА НА СЕКЮРИТИЗАЦИЯТА

Регламент (ЕС) 2017/2402 консолидира секторното законодателство, регулиращо европейските секюритизации, и въвежда правила за издаване на опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации (ОПС). Регламент (ЕС) 2017/2401 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници (Регламент (ЕС) 2017/2401) заменя разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) № 575/2013), отнасящи се до регулаторното третиране на капитала на секюритизационни експозиции, държани от кредитни институции на ЕС и инвестиционни посредници.

Чрез Регламент (ЕС) 2017/2402 се създава обща система за опростяване на правилата за всички секюритизации и за обособяване на опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации. Това се постига чрез:

- общи определения за всички основни понятия на секюритизацията;
- изисквания за надлежна проверка, запазване на риска, прозрачност и критерии за предоставяне на кредити;
- изисквания за продажбата на секюритизации на непрофесионални клиенти;
- забрана за пресекюритизация;
- правила за дружествата със специална цел — секюритизация (ДСЦС) и регистри на секюритизации;
- структура за опростена, прозрачна и стандартизирана (ОПС) секюритизация;
- административни санкции и коригиращи мерки за случаи на неспазване изискванията на регламента.

Една от целите на Регламент (ЕС) 2017/2402 е да се уеднаквят изискванията към всички видове инвеститори, независимо дали са инвестиционни посредници, застрахователни предприятия, презастрахователи, лица, управляващи алтернативен инвестиционен фонд, или институция за професионално пенсионно осигуряване.

Въвежда се изискване инвеститорите да извършват надлежна проверка и по този

начин да правят информирана оценка на кредитното качество на даден секюритизиращ инструмент. Поради тази причина е необходимо да се изгради система, чрез която инвеститорите могат да получат цялата необходима информация за конкретна секюритизация, през целия период на действие на сделките. По този начин се осигурява непрекъснатият, лесен и свободен достъп на инвеститорите до надеждна информация за секюритизациите. С цел да се увеличи прозрачността на пазара се създава рамка за регистри за секюритизациите, в които се регистрират секюритизациите. Понастоящем, такива регистри все още не функционират, като в тази връзка при извършване на секюритизация дружеството за секюритизация следва да спазва изискванията на чл. 7, параграф 2 от регламента.

в) ПРОБЛЕМИ НА НИВО ЕС

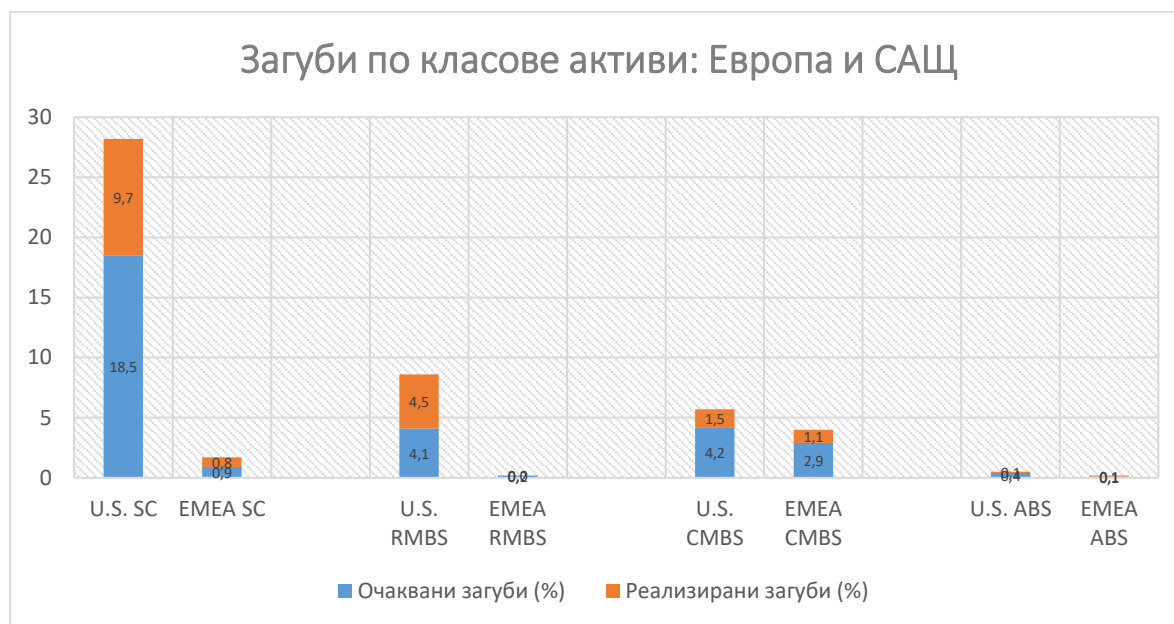
Преди световната икономическа и финансова криза пазарът на секюритизации е начин за алтернативно финансиране за банките и европейската икономика. В резултат на кризата от 2008 г., доверието на инвеститорите в секюритизациите е разрушено. В следствие на това е констатиран спад от 88% на емитираните инструменти за секюритизация. Свивът на пазара на секюритизации лишава икономиката на ЕС от капиталов ресурс, който би могъл да осигури допълнително финансиране на банките и първоначалните кредитори, което от своя страна значително нарушава възможностите за икономически растеж и увеличение на заетостта. От друга страна секюритизациите се възприемат като твърде сложни и това е още една от предпоставките за създаването на новата рамка за секюритизациите на ниво ЕС.

На ниво ЕС са констатирани следните проблеми:

- неефективност на регулаторната рамка по отношение на участниците на пазара на секюритизациите;
- недостатъчна прозрачност на пазара;
- недостатъчна защита на инвеститорите;
- липса на доверие в пазара на секюритизациите;
- наличието на нерегулирани области - в контекст на участници на пазара;
- липса на достатъчна ефективност в дейността на надзорните органи във връзка с регулирането на пазара на секюритизациите.

В следващите таблица и графика са показани загубите по различните видове секюритизации, разпределени по географски региони.

Загуби по класове активи: Европа и САЩ	U.S. SC	EMEA SC	U.S. RMBS	EMEA RMBS	U.S. CMBS	EMEA CMBS	U.S. ABS	EMEA ABS
Очаквани загуби %	18.5	0.9	4.1	0.2	4.2	2.9	0.4	0.1
Реализирани загуби %	9.7	0.8	4.5	0.0	1.5	1.1	0.1	0.1

Source: Fitch quoted by EBA – See glossary annex for acronyms explanation¹

Очаква се чрез Регламент (ЕС) 2017/2402, Регламент (ЕС) 2017/2401 и Окончателният проект на регулаторните технически стандарти за инициаторите, спонсорите и първоначалните кредитори на Европейския банков орган („ЕБО“), издаден на 31 юли 2018 г. и съответно на национално ниво с новия Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация посочените проблеми да бъдат отстранени.²

г) СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

С новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се очаква да бъде постигнато и преодоляване на констатирани проблеми в дейността на действащите у нас дружества със специална инвестиционна цел, както и да се създадат условия за развитие на пазара на секюритизации в Република България. В Стратегията за развитие на капиталовия пазар сред основните слабости на финансовите пазари са посочени:

- липсата на достатъчно качествени финансови инструменти и компании за инвестиране;
- липсата на предлагане на финансови инструменти в достатъчно голям обем, за привличане на големи институционални инвеститори;
- оттеглянето на чуждестранни инвеститори след 2008 г.;

¹ 1 Structured Credit (SC) – секюритизация, свързана със структурирани кредити

Residential mortgage-backed securities (RMBS) – секюритизация, свързана с ипотечи на жилищни кредити

Commercial mortgage-backed securities (CMBS) – секюритизация, свързана с ипотечи на търговски имоти

Asset back securitization (ABS) – секюритизация, обезпечена от пул от активи, като заеми, лизинг, дългове по кредитни карти или вземания. EMEA - Europe, the Middle East and Africa – Европа, Близкия изток и Африка.

- недостатъчно доверие от страна на инвеститорите във финансовата система като цяло и финансовите пазари в България в частност;
- недостатъчна ефективност на финансовия надзор;
- недостатъчна осведоменост и защита на инвеститорите в случаите на предлагането на сложни финансови продукти;

Следва да се отбележи, че целта на Регламент (ЕС) 2017/2402 е да осигури прозрачност на процеса по секюритизация като създава специфична рамка за опростените, прозрачни и стандартизирани (ОПС) секюритизации, въвежда задължения за лицата, ангажирани в процеса на секюритизация (инициатор, първоначален кредитор, спонсор, дружество за секюритизация, агент за ОПС съответствие и обслужващо предприятие), както и задължения за инвеститорите в секюритизация (институционални инвеститори), както и определя правомощията на компетентните органи. Регламентът не урежда самия процес на секюритизация, включително дружеството за секюритизация.

Този подход за определяне само на общата рамка за секюритизацията е възприет на европейско ниво, поради наличието на разнообразна национална уредба и практика в различните държави-членки.

В оценката на въздействието³ към предложението за регламент за секюритизациите, Европейската комисия посочва, че само в някои държави-членки има правна рамка за секюритизирането на дългове – Франция, Италия, Испания, Португалия, Гърция, Люксембург, Латвия, Румъния, докато 9 държави-членки са индикирали липса на специфично законодателство. Сред посочените 9 държави членки е и Република България.

Понастоящем, у нас няма цялостна уредба на процеса на секюритизация и участниците в него и съответно не е въведен регулаторен и надзорен режим. Действащият Закон за ипотечните облигации, както и възможността за издаване на обезпечени облигации по Закона за публичното предлагане на ценни книжа уреждат сходни обществени отношения, но не попадат в дефиницията за секюритизация по регламента.

д) АКТОВЕТЕ НА ЕС ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ

Регулирането на пазара на секюритизациите представлява пакет от актове от първо, второ и трето ниво. Актовете от първо ниво са Регламент (ЕС) 2017/2402 и Регламент (ЕС) 2017/2401. И в двата акта се съдържат делегации за актове от второ ниво - делегирани актове, регулаторни технически стандарти и въвеждащи технически стандарти, които се разработват от ЕОЦКП и се приемат от Европейската комисия. Актовете от първо ниво съдържат и делегации за Насоки на ЕОЦКП, а в някои случаи и за съвместни насоки на ЕОЦКП и ЕБО, които нямат характера на нормативен акт и по преценка на надзорните органи се прилагат в регулаторната им практика.

Пакетът от актове по регулирането на пазара на секюритизациите се прилага от 01 януари 2019 г. Предвид факта, че секюритизациите са регулирани чрез актове от правото

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52015SC0185>, стр. 64.

на ЕС, които са пряко приложими - регламенти, задълженията на Република България са основно по създаването на мерки по прилагането им в националното законодателство.

Списък на приетите към момента на изготвяне на оценката актове от първо, второ и трето ниво се съдържа в Приложение № 1.

II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ

а) ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Идентифицирането на заинтересованите страни предполага обосноваване ролята и значението на всеки от участниците на капиталовите пазари, засегнати от този закон. Основният кръг от заинтересовани страни, върху които новата регулация ще окаже пряко влияние са:

1. ДСИЦ – към 30.11.2019 г. в регистъра на КФН са вписани 65;
2. колективните инвестиционни схеми и национални инвестиционни фондове – към 30.11.2019 г. броят на колективните инвестиционни схеми, вписани в регистъра на КФН е 117, националните инвестиционни фондове са 4, а борсово търгуваните фондове - 11.
3. инвестиционните посредници – към 30.11.2019 г. дружествата, лицензирани да извършват дейност от КФН са 38; 5 клона на инвестиционни посредници от държави членки на ЕС са нотифицирали КФН, че възнамеряват да предоставят услуги и дейности в Република България при условията на свобода на установяване като инвестиционни посредници;
4. инвестиционни посредници банки – към 30.11.2019 г. това са 21 банки и 3 клона на банки, в чийто лиценз е включено извършването на инвестиционни услуги и дейности;
5. регулирани пазари – към 30.11.2019 г. единственият регулиран пазар в Република България – „Българска фондова борса” АД;
6. многостранни системи за търговия и организирани системи за търговия – към 30.11.2019 г. в Република България функционират две многостранни системи за търговия;
7. управляващите дружества – дружествата, лицензирани да извършват дейност от КФН към 30.11.2019 г. са 31 и един клон на управляващо дружество;
8. лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – към 30.11.2019 г. те са 11, 4 от които са и управляващи дружества;
9. алтернативни инвестиционни фондове – към 30.11.2019 г. в регистъра на КФН са вписани 5 алтернативни инвестиционни фонда;
10. банки, лицензирани в Република България - към 30.11.2019 г. те са 19, а клоновете на чуждестранни банки, опериращи в Република България към 30.11.2019 г. са 6;
11. пенсионноосигурителни дружества – към 30.11.2019 г. това са пенсионноосигурителни дружества, управляващи 28 фонда за допълнително пенсионно

осигуряване.

12. обвързаните агенти – към 30.11.2019 г. в регистъра на КФН са вписани 5 бр. обвързани агенти;

13. застрахователи и презастрахователи – към 30.11.2019 г. 35 застрахователи, 1 презастраховател и 12 клона на чужди застрахователи.

14. Към 31.12.2018 г. по данни от Националния статистически институт в страната функционират 412 782⁴ малки и средни предприятия, които отговарят на един от критериите за МСП, а именно да са с персонал под 250 човека.

На този етап не могат да бъдат посочени данни колко от тях биха се възползвали от възможността за кредитиране чрез секюритизация и как ще се отразят предложените от закона мерки върху тях.

Следва да бъде отбелязано, че е практически невъзможно да се посочи конкретен брой на засегнатите физически лица, в качеството им на осигурени лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване или като застраховани лица, или като акционери или притежатели на дялове в колективни инвестиционни схеми по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

До този момент в България не са осъществявани секюритизации по Регламент (ЕС) 2017/2402 и поради тази причина е невъзможно да бъде оценен приноса на секюритизациите за реалната икономика, по-специално по отношение на достъпа до кредитиране за МСП и инвестициите.

Засегнати държавни органи са :

1. Комисията за финансов надзор - като компетентен орган за надзор за спазване изискванията на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Регламент (ЕС) 2017/2402 и съответните актове на ЕС, с изключение на лицата, за които компетентен орган е Българска народна банка;
2. Българската народна банка - като компетентен орган за спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402 и надзор за кредитните институции.

б) БАЗА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Настоящата пълна оценка на въздействието се основава на извършената на ниво ЕС оценка на въздействието на Регламент (ЕС) 2017/2402 за целия ЕС. Оценката на въздействието се базира и на събраните от КФН данни и информация при извършване на надзорната ѝ дейност, включително съдържаща се във водените от нея регистри и получена от поднадзорните лица, както и на информация, съдържаща се в публични регистри, водени от други държавни органи. В процеса на изготвяне на настоящата

---

⁴ По данни от Националния статистически институт - <https://www.nsi.bg/bg/content/8225/%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B9-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0>

предварителна оценка на въздействието бяха анализирани различни информационни източници - научни становища, информация от съществуващите електронни бази данни, както и бе изпратено запитване до националните компетентни органи на държавите членки с цел обмяна на опит в областта на секюритизациите и прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402.

III. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

При извършването на настоящата оценка на въздействието са използвани следните методи:

1. Анализ на разходите и ползите - показващ съотношението между положителните и отрицателните последици, които е вероятно да възникнат за заинтересованите страни;
2. Метод на анализ на ефективността - чрез този метод се установяват ползите за заинтересованите страни и се преценява до каква степен покриват очакваните разходи.

IV. ЦЕЛ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ

а) ОБЩИ ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА РЕГУЛАЦИЯ

Общата цел на Регламент (ЕС) 2017/2402 е чрез един сигурен и прозрачен пазар на секюритизация да се подобри финансирането на икономиката на ЕС, да се стимулира кредитирането в краткосрочен план, а в дългосрочен план да се създаде по-балансирана и стабилна структура на финансиране на икономиката на ЕС. Това от своя страна ще окаже положително въздействие както върху домакинствата, така и върху МСП и по-големите корпорации. Цели се засилване на нормативната уредба, въведена след финансовата криза, с цел да се премахнат рисковете, свойствени на подчертано сложни, непрозрачни и рискови секюритизации. Както бе посочено по-горе изграждането на пазар на опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации е едно от средствата, чрез които Европейската комисия желае да изгради съюз на капиталовите пазари. Това ще допринесе за набирането на капитал за всички предприятия, включително МСП, както и за инфраструктурни проекти.

б) СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ЗАКОНА ЗА ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И ЗА ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ В КОНТЕКСТА НА РАЗВИТИЕТО НА КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР

Проектът на закон цели да актуализира законодателната уредба в областта на дружествата, инвестиращи в недвижими имоти и дружествата, инвестиращи във вземания, както и има за цел въвеждане на мерки в националното законодателство, за прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402. Чрез секюритизациите се осигурява възможност за диверсификация на източниците на финансиране и по-широко разпределение на риска. Това ще създаде възможност на банките и другите първоначални кредитори да прехвърлят риска от някои свои експозиции към дългосрочни инвеститори

като банки, застрахователни компании и управители на активи. По този начин банките и другите първоначални кредитори могат да „освободят“ частта от своя капитал, която е заделена за покриване на риска от продадените експозиции, и така да се генерира ново кредитиране на МСП и икономиката като цяло.

С новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се очаква да се увеличат финансовите инструменти, предлагани на територията на Република България. В последните години в страната се наблюдава акумулиране на инвестиционен ресурс, наличен в банковия и небанковия финансов сектор. Поради посочената по-горе ниска ликвидност на финансовите пазари у нас значителна част от този ресурс се инвестира извън Република България. Инструментите за секюритизация, емитирани от дружествата за секюритизация ще позволят част от този ресурс да бъде инвестиран в икономиката на страната.

С цел въвеждане на мерки в националното законодателство по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2402 следва да се предложи правна уредба на дружествата със специална цел – секюритизация под формата на акционерно дружество за секюритизация (ДС).

Предлага се акционерното дружество за секюритизация да разполага с начален капитал, не по-малък от 50 000 лв., каквото е изискването по Търговския закон за учредяване на акционерно дружество, като за извършване на дейност като ДС се изисква издаването на лиценз от КФН. По смисъла на Регламент (ЕС) 2017/2402, тези дружества се създават с цел извършване на една или повече секюритизации, като дейността им е ограничена само до необходимото за постигането на тази цел, вследствие на което с проекта се предлага уставът на ДС изрично да предвижда ограничаване на дейността му до необходимото за постигане на целите на секюритизацията. Законопроектът въвежда и изисквания към управителните органи на ДС. Членовете на управителния орган на ДС следва да могат да отделят достатъчно време, за да осигурят надлежното изпълнение на възложените им функции и задължения. Също така, в съответствие с изискванията към управителните органи в секторното законодателство в небанковия финансов сектор, членовете на управителния орган на ДС, трябва да са лица с добра репутация, с необходимите знания и умения, с квалификация и професионален опит, съответстващи на спецификата на осъществяваната от дружеството дейност и основните рискове, на които то е изложено или може да бъде изложено.

Във връзка с извършване на една или повече секюритизации се предлага ДС да издава облигации. Следва да бъде посочено, че издаваните секюритизиращи инструменти от дружествата със специална цел – секюритизация съгласно Регламент (ЕС) 2017/2402 не са подходящи за непрофесионалните клиенти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти, като предлагане на такива лица е допустимо само при спазване на условията на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402.

Съгласно съображение 1 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2017/2402, секюритизацията представлява сделки, които позволяват на заемодател или кредитор (обикновено кредитна институция или дружество) да рефинансира група от кредити, експозиции или вземания (като например ипотечни кредити, лизингови договори за автомобили, потребителски кредити, кредитни карти или търговски вземания), като ги преобразува в търгуеми ценни книжа. Заемодателят групира и преструктурира своите

кредити в портфейл и ги подрежда в различни рискови категории според различните инвеститори, като по този начин позволява на инвеститорите да инвестират в заеми и други експозиции, до които обичайно нямат пряк достъп. Възвръщаемостта за инвеститора се генерира от паричните потоци на базисни заеми.

Въвежда се минимален размер от 500 000 лв. на базисните експозиции, обект на една секюритизация. Този размер взема под внимание местния пазар, както и отчита факта, че съгласно регламента, секюритизациите не са предназначени за непрофесионални клиенти. Базисните експозиции, предмет на секюритизация, не трябва да са обект на правен спор или на принудително изпълнение.

Когато дружеството за секюритизация желае да осъществи първично публично предлагане, или емитираните от него облигации да бъдат допуснати до търговия то ще бъде длъжно да публикува проспект в случаите и по реда на Регламент (ЕС) 2017/1129, Закона за публичното предлагане на ценни книжа и актовете по прилагането им.

Когато дружество за секюритизация не публикува проспект, дружеството предоставя най-малко информацията и документите по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2017/2402 и документ за предлаганите ценни книжа.

Със законопроекта следва да се въведат и изисквания към вътрешната организация на ДС, политиките, процедурите и правилата, които следва да приеме с оглед спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402.

Същевременно, във връзка с изискванията на чл. 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 следва да се въведе и фигурата на агент за съответствие за опростена, прозрачна и стандартизирана секюритизация (агент за ОПС съответствие). Това лице ще има правото да оценява съответствието на секюритизациите с изискванията за опростеност, прозрачност и стандартизация по Регламент (ЕС) 2017/2402. За издаване на лиценз за извършване на дейност като агент за ОПС съответствие ще бъде необходимо да се подаде заявление до КФН, към което се прилагат данни и документи, определени с Делегиран регламент 2019/885 на Комисията от 5 февруари 2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/2402 по отношение на регулаторните технически стандарти за уточняване на информацията, която се предоставя на компетентния орган в заявлението за оправомощаване на трета страна, оценяваща съответствието с изискванията за ОПС. КФН ще взема решение за издаването на лиценз за извършване на дейност като агент за ОПС съответствие, само ако прецени, че заявителят отговаря на изискванията на закона, актовете по неговото прилагане и приложимото законодателство на Европейския съюз.

Регулирането и надзорът върху дейностите и лицата по дял трети (инициатор, спонсор, първоначален кредитор, агент за ОПС съответствие и ДС) следва да се извършват от КФН, съответно ресорният заместник-председател на комисията, като компетентен орган по смисъла на чл. 29 от Регламент (ЕС) 2017/2402, с изключение на случаите, които са предоставени в изрична компетентност на Българската народна банка съгласно:

1. член 29, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/2402, когато институционален инвеститор е кредитна институция;

2. член 29, параграф 2, от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на член 6 - 9 от Регламент (ЕС) 2017/2402, когато спонсор е кредитна институция;

3. член 29, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на член 6 - 9 от Регламент (ЕС) 2017/2402, когато инициатор или първоначален кредитор е кредитна институция;

4. член 29, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на член 18 - 27 от Регламент (ЕС) 2017/2402, когато спонсор или инициатор е кредитна институция.

По отношение на спазване на изискванията на член 5 - 9 от Регламент (ЕС) 2017/2402 и делегираните актове по прилагането му от поднадзорните на КФН лица, ресорният заместник-председател се определя, както следва:

1. за застрахователите и презастрахователите по Кодекса за застраховането е заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Застрахователен надзор“;

2. за инвестиционните посредници по Закона за пазарите на финансови инструменти, за управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, е заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“;

3. за дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, които управляват фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми по Кодекса за социално осигуряване е заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

По отношение на спазване на изискванията на член 18 – 28 от Регламент (ЕС) 2017/2402 и делегираните актове по прилагането му от поднадзорните на КФН лица, ресорният заместник-председател е заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

За спазване на изискванията на член 5 - 9 от Регламент (ЕС) 2017/2402 и делегираните актове по прилагането му от лица, които не са поднадзорни на КФН и БНБ, ресорният заместник-председател е заместник-председателят на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

Със законопроекта следва да се въведат и съответните административни санкции и принудителни административни мерки, определени съгласно Регламент (ЕС) 2017/2402, при съобразяване с размерите определени в регламента. Административните санкции са насочени най-общо към инициатор, спонсор или първоначален кредитор, ДС или ОПС агент за неспазване на изисквания по регламента или непредоставяне на информация или уведомявания, като са диференцирани спрямо субектите – физически или юридически лица. Въвеждат се и принудителни административни мерки сред които е разпореждане, с което от физическото или юридическото лице се изисква да преустанови това поведение и да не извършва повторно нарушение, насочени към гарантиране спазването на изискванията на регламента.

Същевременно, с оглед необходимостта от актуализация на законодателната база за действащите дружества, инвестиращи в недвижими имоти и вземания (ДСИЦ), следва да се предложат изменения в следните насоки:

Следва да се предложи ДСИЦ да може да възлага дейности на трети лица (действащите понастоящем обслужващи дружества) по експлоатация и поддръжка на

придобитите недвижими имоти или по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности. ДСИЦ, инвестиращи в недвижими имоти следва да продължат задължително да възлагат дейностите по строеж и подобрения на трети лица. Третите лица трябва да разполагат с необходимата организация, ресурси и опит за изпълнение на възложените им по договора задължения.

С цел защита интересите на инвеститорите следва да се въведе предварително одобрение от КФН на сключването на договор между ДСИЦ и третото лице. За съществени изменения и допълнения на договора между ДСИЦ и третото лице също ще е необходимо предварително одобрение от комисията. При прекратяване на договор с трето лице за ДСИЦ следва да възниква задължение да уведоми за това обстоятелство комисията в 7-дневен срок от прекратяването на договора.

Същевременно, следва да се предложат промени, касаещи уредбата относно специализираните дружества. Прецизира се процесът на тяхното създаване и упражняването на контрол върху дейността им от страна на ДСИЦ.

Проектът следва да предвиди и допълнителни изисквания към независимите оценители, които следва да извършат оценка на имоти, които ДСИЦ възнамерява да придобие, съответно да продаде, с оглед гарантиране на професионалната и независима оценка, която предоставят на ДСИЦ.

V. ОПЦИИ И ДИСКРЕЦИИ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ

Предложените разпоредби на проекта на нов Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация във връзка с дейността на дружествата за секюритизация произтичат пряко от Регламент (ЕС) 2017/2402 и за голяма част от тях държавите членки не разполагат с право на преценка, а са задължени да въведат мерки за прилагането им в националното си законодателство.

Единствената възможност, която Регламент (ЕС) 2017/2402 дава за преценка от страна на държавите членки е в чл. 28, параграф 3, съгласно който компетентният орган може да начислява основани на разходите такси на агента за ОПС съответствие, с цел да се покрият необходимите разходи, свързани с оценката на заявленията за лицензиране и с последващия надзор на дейността, извършвана от агентите, които проверяват съответствието с изискванията за опростените, прозрачни и стандартизирани секюритизации.

а) Вариант 0 - „Без използване на опцията по чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402” - при този вариант за Комисията за финансов надзор ще възникнат допълнителни задължения с оценката на заявленията за издаване на лиценз и осъществяване на надзор върху дейността, извършвана от агента за ОПС съответствие. За изпълнение на възложените ѝ законови функции Комисията за финансов надзор следва да разполага с необходимите ресурси, експертна обезпеченост и капацитет. За осигуряване изпълнението на законовите функции на Комисията за финансов надзор във връзка с въвеждането на новите изисквания, ще са необходими допълнителни средства, които ще са за сметка на бюджета на Комисията за финансов надзор.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402” – при приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и

за дружествата за секюритизация и съответното изменение в Закона за Комисията за финансов надзор е предвидена такса за издаване на лиценз на агент за ОПС съответствие в размер на 3 000 лв., както и годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор върху агент за ОПС съответствие в размер на 600 лв. При този вариант изпълнението на задълженията във връзка с оценката на заявленията за лицензиране и последващия надзор върху дейността, осъществявана от агентите, които проверяват съответствието с изискванията за опростените, прозрачни и стандартизирани секюритизации ще е частично обезпечено, тъй като приходите от този вид услуги не покриват изцяло разходите за предоставянето им. Размерът на предложените такси е съобразен с особеностите на местния пазар, като се отчитат и целите, заложи в Стратегията за развитие на капиталовия пазар.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (за предприемане на мерки или за липсата на такива), използването на опцията по чл. 28, параграф 3 Регламент (ЕС) 2017/2402 е препоръчително с оглед обезпечаване лицензирането и последващия надзор върху дейността, осъществявана от агентите, които проверяват съответствието с изискванията за опростените, прозрачни и стандартизирани секюритизации, като важна част от участниците в процеса на секюритизация.

VI. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА РАЗХОДИ И ПОЛЗИ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ, АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТИТЕ, ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА

А) Вариантите, които се предлагат са следните:

Вариант 0 – „Без действие”

При избор на този вариант в националното законодателство няма да бъдат предприети мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2402, което би означавало неизпълнение от страна на България на задълженията, произтичащи от законодателството на ЕС и да доведе до правни действия срещу страната, съгласно член 258 от ДФЕС. Това е необходимо, тъй като съгласно Регламент (ЕС) 2017/2402 се изисква да се определят надзорни органи за спазване на изискванията по него от страна на задължените лица, съответно за целите на издаване на лиценз на агент за ОПС съответствието.

При този вариант не се очаква влияние върху иновативните възможности за достъп до финансиране на предприятията и нови възможности за инвеститорите.

При избор на **Вариант 0** дружествата със специална инвестиционна цел дължат годишна такса за общ финансов надзор, осъществяван от Комисията за финансов надзор в размер на 1600 лв. и 300 лв. за всяка облигационна емисия, съгласно Раздел II, т. I, ред 3 от тарифата, определена с Приложението към чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор. В случай, че не се наблюдава съществено изменение на броя ДСИЦ се очаква икономическото въздействие върху тях, произтичащо от таксата за общ финансов надзор да бъде в общ размер около 95 000 лв. годишно, съответно около 285 000 лв. за следващите три години.

Вариант 1 – Усъвършенстване на националната регулация във връзка с ДСИЦ и

предприемане на мерки за въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402 (Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация)

При избор на този вариант в националното законодателство:

- ще се създадат предпоставки за осъществяване на секюритизации по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/2402, които са съобразени със създаващия се със закона в страната правен режим;

- ще се преодолеят празноти в действащата до момента нормативна уредба относно дейността на дружествата със специална инвестиционна цел;

- ще се осигурят адекватни мерки за институционален надзор в областта на секюритизациите, чиято основна цел е ефективната защита на интересите на инвеститорите в секюритизации;

- ще възникнат нови възможности за облекчен ред за финансиране на търговските субекти, като предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност;

- ще се наложат промени в Закона за Комисията за финансов надзор, във връзка с определяне на такси за лицензиране и последващ надзор върху дейността;

- ще се наложат промени в Закона за кредитните институции във връзка с определяне на правомощията на Българска народна банка по Регламент (ЕС) 2017/2402;

- ще се наложат промени в други нормативни актове, като тези промени са по-скоро с технически характер и няма да имат пряко отражение върху заинтересованите страни;

- следва да се разпишат конкретни административно-наказателни разпоредби и други принудителни административни мерки, при нарушение на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2402, по отношение на лицата, спрямо които се прилагат изискванията на регламента, както и да се предприемат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. Тези санкции и други мерки трябва да са ефективни, пропорционални и възпиращи, като необходимостта от въвеждането на същите произтича от текстове на регламента. До този момент в България не са осъществявани секюритизации по Регламент (ЕС) 2017/2402 и поради тази причина е невъзможно да бъде определен прогнозен размер на очакваните приходи от глоби и имуществени санкции.

Новата законодателна рамка ще създаде за всяко дружество за секюритизация разходи в размер на около 10 000 лв.⁵ за първата година, включващи както дължими такси в лицензионното производство пред КФН, така и годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор от регулатора. За ОПС агент за съответствие очакваните разходи за първата година ще бъдат около 4000 лв⁶. В случай, че няма особена промяна в броя ДСИЦ⁷, се очаква икономическото въздействие върху тях (общо върху действащите дружества, поднадзорни на КФН) произтичащо от таксата за общ финансов надзор да бъде около 95 000 лв. годишно, съответно около 285 000 лв. - за следващите три години.

Новосъздадените разходи за заинтересованите лица ще бъдат компенсирани от предимствата от създаването на прозрачен пазар за секюритизирани продукти, доставяйки на участниците на пазара друг източник на финансиране и инвестиции, като

⁵ Това допускане включва за издаване на лиценз на ДС - 5400 лв., такса от 1600 лв. за общ финансов надзор, такса от 300 лв. за една секюритизация, при допускане за една секюритизация.

⁶ Това допускане включва такса за лиценз за ОПС агент за съответствие – 3000 лв., такса от 600 лв. за годишен общ финансов надзор, както и отделно такси за ОПС агент за съответствие при необходимите одобрения на документи от КФН.

⁷ 57 ДСИЦ - 50 в недвижими имоти и 7 във вземания.

по този начин се създава нов начин за финансиране на икономиката.

Приемането на този вариант би създал за участниците допълнителна административна тежест, с оглед въвеждането на изисквания спрямо дружествата за секюритизация. Подаването на информация, както към Комисията за финансов надзор, така и към ЕОЦКП, ще въведе допълнителна ангажираност на участниците, която обаче от своя страна ще бъде компенсирана с осъществяването на по-точни прогнози от агенциите за кредитен рейтинг, както и от надзорните органи на риска, свързан с активите, обект на секюритизация. При уреждане на процедурите ще бъдат спазени стандартите за административно обслужване, ще се прилага служебното начало и няма да се изисква информация, която е налична в администрацията.

С оглед на изложените мотиви за двата варианта (за предприемане на мерки или за липсата на такива), въвеждането в националното законодателство на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2402 би било както в съответствие с разпоредбата на чл. 288 от ДФЕС, предвиждаща пряко действие на регламентите във всички държави-членки, така и със заложения план за Съюза на капиталовите пазари в ЕС. Въвеждането на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2402 ще осигури правна и регулаторна яснота за инициаторите и инвеститорите, като същевременно ще намали възможностите за арбитраж на риска и ще подпомогне мониторинга от страна на надзорните органи.

Отражението на предлаганите варианти върху дейността на МСП е разгледано в т. IX. Потенциално въздействие на новата регулация върху малки и средни предприятия (МСП).

Промени в дейността на действащите ДСИЦ, които не произтичат от въвеждането на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2402

1. Промяна в изискванията за застраховане на новопридобит имот от страна на ДСИЦ

Вариант 0 - „Без действие”

Ползи: - при този вариант ДСИЦ имат възможността да избират какъв вид застраховка да сключат за новопридобитите имоти и какви застрахователни рискове да покриват.

Разходи: – С оглед възможността за избор, с който ДСИЦ разполагат могат да сключат застраховка за новопридобит имот, мотивирани от най-добрата цена, предлагана на пазара.

Вариант 1: Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация

Ползи: Изпълнението на изискванията на закона от страна на дружеството със специална инвестиционна цел ще доведе до по-висока защита на инвеститорите и покритие на съответните рискове по Раздел II, т. 8, първо-четвърто и шесто тире от приложение № 1 от Кодекса за застраховането.

Разходи: Този вариант може да доведе до по-голям разход при сключване на застраховката, предвид необходимостта от покритие на повече застрахователни рискове.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 -

Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Уточняват се видовете застрахователни рискове, които следва да бъдат покрити при застраховането на новопридобития от страна на ДСИЦ имот. ДСИЦ ще е длъжно да застрахова недвижимите имоти за покриване на съответните рискове по Раздел II, т. 8, първо-четвърто и шесто тире от приложение № 1 от Кодекса за застраховането в 7-дневен срок след придобиването им или след издаване на удостоверение за ввеждането им в експлоатация. Тези изисквания не произтичат от разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2402.

2. Промяна в изискванията към независимите оценители

Вариант 0 - „Без действие”

Ползи: В действащия закон липсва дефиниция относно опита, който следва да притежава независимият оценител. ДСИЦ могат да работят дългосрочно с едни и същи независими оценители, независимо от придобития от тях опит и репутация.

Разходи: С оглед възможността за избор, с който ДСИЦ разполагат могат да сключат договор с независим оценител, мотивирани от най-добрата цена, предлагана на пазара. Като по този начин съществува риск изготвената оценка да бъде с по-лошо качество.

Вариант 1: - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация

Ползи: Въвеждат се допълнителни изисквания към независимите оценители, с цел осигуряване защита интересите на инвеститорите.

Разходи: Въвеждането на допълнителни изисквания за независимите оценители, които следва да извършат оценка на имоти, които дружеството възнамерява да придобие, съответно да продаде, може да доведе до увеличение на разходите на ДСИЦ за извършването на тази услуга.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Въвеждат се допълнителни изисквания за независимите оценители, които следва да извършат оценка на имоти, които дружеството възнамерява да придобие, съответно да продаде. Предвижда се тези лица да имат най-малко 5 години професионален опит при оценяване на съответния вид инвестиционен имот, да не са с отнемана правоспособност през последните 5 години преди датата на оценката и да не са извършвали нарушения по Закона за независимите оценители.

3. Сключване на договори с трети лица за дейностите по експлоатация и поддръжка на придобитите недвижими имоти или по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности

Вариант 0 - „Без действие”

Ползи: Утвърдена е дългогодишна практика, в която ДСИЦ осъществява своята дейност през годината и изпълнява инвестиционната си програма, подпомагано от обслужващо дружество, на база сключен договор между двете страни.

Разходи: Не са необходими допълнителни разходи, свързани с дейността на ДСИЦ.

Вариант 1: - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация

Ползи: Създава се възможност за конкуренция между третите лица, които осъществяват дейностите по експлоатация и поддръжка на придобитите недвижими имоти или по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности, свързани с ДСИЦ. С цел защита интересите на инвеститорите се въвежда предварително одобрение от комисията на сключването на договор между ДСИЦ и третото лице.

Разходи: Възможно намаление на приходите за третите лица, които осъществяват дейностите по експлоатация и поддръжка на придобитите недвижими имоти или по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация. Проектът на закон следва да предвиди премахване на понятието „обслужващо дружество“. ДСИЦ, инвестиращо в недвижими имоти, ще е задължено да сключи договор с едно или повече трети лица за дейностите по извършване на строежи и подобрения на придобитите недвижими имоти (действащите понастоящем обслужващи дружества). ДСИЦ ще може да сключи договор, с който да възложи на едно или повече трети лица дейностите по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности. Това лице трябва да разполага с необходимите организация, ресурси и опит за обслужването и поддържането на придобитите недвижими имоти, извършването на строежи и подобрения, съответно за обслужването на придобитите вземания, както и за воденето и съхраняването на счетоводната и друга отчетност и кореспонденция. С цел защита интересите на инвеститорите се въвежда предварително одобрение от комисията на сключването на договор между ДСИЦ и третото лице. За съществени изменения и допълнения на договора между ДСИЦ и третото лице също ще е необходимо предварително одобрение от комисията. При прекратяване на договор с трето лице за ДСИЦ възниква задължение да уведоми за това обстоятелство комисията в 7-дневен срок от прекратяването на договора. За ДСИЦ се поражда и задължение да уведоми комисията в 7-дневен срок от датата на придобиването, когато придобие дялове или акции в трето лице.

Мерки за въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402

4. Предлага се създаване на акционерно дружество за секюритизация

Вариант 0 - „Без действие”

Ползи: Ще се спестят допълнителни административни разходи от гледна точка на въвеждането на нови регулаторни режими и изисквания по отношение на лица, извършващи дейност като акционерни дружества за секюритизация.

Разходи: При този вариант националната правна уредба няма да съответства на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2402

Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация

Ползи: Ще се прилагат еквивалентни изисквания за извършване на дейност, както в ЕС, така и в Р България. В тази посока ще се осигури по-добра защита на инвеститорите и по-ефективен надзор за спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402 в тази връзка.

Разходи: Лицата, които възнамеряват да създават и управляват акционерно дружество за секюритизация, ще следва да направят съответните разходи за неговото учредяване, и да предприемат съответните действия по осигуряване на неговата финансова и организационна обезпеченост и по получаването на лиценз за извършването на такава дейност. Ще се наложат и допълнителни разходи от страна на акционерното дружество за секюритизация във връзка с надзора, осъществяван от страна на Комисията за финансов надзор. Изграждането и поддържането на регистър, в който ще се вписват акционерните дружества за секюритизация ще представлява допълнителни разходи за Комисията за финансов надзор.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Във връзка с извършване на една или повече секюритизации акционерното дружество за секюритизация ще издава облигации. За издаване на лиценз за извършване на дейност като акционерно дружество за секюритизация ще се подава заявление до комисията, към което се прилагат устава на дружеството, данни за записания и внесения капитал, и др. С предложеното изменение в Закона за Комисията за финансов надзор се предвижда такса за издаване на лиценз на акционерно дружество за секюритизация в размер на 5400 лв., съответстваща на таксата за издаване на лиценз за дружество със специална инвестиционна цел. Въвеждат се задължения и отговорности към членовете на управителния и на контролния орган на акционерното дружество за секюритизация. Във връзка с възникването на акционерни дружества за секюритизация и осъществявания надзор върху тяхната дейност от страна на Комисията за финансов надзор, се предвижда годишна такса за осъществяване на общ финансов надзор в размер на 1600 лв., както и по 300 лв. за всяка секюритизация. Предложените такси са обвързани с осигуряването на ресурсна и кадрова обезпеченост и готовност на отговорните структури за администриране на процесите по издаване на лицензи, така и с

осъществяване на последващ надзор върху дейността на посочените дружества, извършвана в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация и актовете по прилагането им. Размерът на предложената такса за общ финансов надзор за дружествата за секюритизация е съобразен с таксата за общ финансов надзор за дружествата със специална инвестиционна цел, съгласно Раздел II, т. I, ред 3 от тарифата, определена с Приложението към чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Въвежда се минимален размер от 500 000 лв. на базисните експозиции, обект на една секюритизация в която акционерното дружество за секюритизация може да участва. Този размер взема под внимание местния пазар, както и отчита факта, че съгласно регламента, секюритизациите не са предназначени за непрофесионални клиенти.

5. Предлага се създаване на Агент за ОПС съответствие

Вариант 0 - „Без действие”

Ползи: Инициаторът, спонсорът или ДСЦС разполагат с правото, но не и със задължението да използват услугите на трета страна, оправомощена съгласно член 28 от Регламент (ЕС) 2017/2402, да извърши оценка дали секюритизацията отговаря на изискванията за ОПС. При запазване на съществуващото положение ще се избегнат допълнителни рискове на пазара от гледна точка на участието на нови субекти, които до този момент не са осъществявали такава дейност. Ще се спестят допълнителни административни разходи от гледна точка на въвеждането на нови регулаторни режими и изисквания по отношение на лица, извършващи дейност като агент за ОПС съответствие.

Разходи: Не са необходими допълнителни разходи от страна на инициатора, спонсора или ДСЦС.

Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация

Ползи: Ще се прилагат еквивалентни изисквания за извършване на дейност като агент за ОПС съответствие както за такива лица от ЕС така и от Р България. В тази посока ще се осигури по-добра защита на инвеститорите и по-ефективен надзор за спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402.

Разходи: Лицата, които възнамеряват да извършват дейност като агенти за ОПС съответствие, ще следва да направят съответните разходи по учредяване на юридическо лице, съответно да придобият съществуващо такова и да предприемат съответните действия по осигуряване на неговата финансова и организационна обезпеченост и по получаването на лиценз за извършването на такава дейност. Ще се наложат разходи от страна на агентите за ОПС съответствие за лицензирането и във връзка с надзора осъществяван от страна на Комисията за финансов надзор. Изграждането и поддържането на регистър, в който ще се вписват агентите за ОПС съответствие ще представлява допълнителни разходи за Комисията за финансов надзор.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Във връзка с изискванията на чл. 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 се въвежда фигурата на агент за ОПС съответствие. Това лице ще има правото да оценява съответствието на секюритизациите с изискванията за опростеност, прозрачност и стандартизация по Регламент (ЕС) 2017/2402. Проектът на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за секюритизациите предвижда за издаване на лиценз за извършване на дейност като агент за ОПС съответствие да се подаде заявление до комисията, към която се прилагат данни и документи, определени с Делегиран регламент 2019/885 на Комисията от 5 февруари 2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за уточняване на информацията, която се предоставя на компетентния орган в заявлението за опривомощаване на трета страна, оценяваща съответствието с изискванията за ОПС . Комисията разглежда и взема решение да издаде лиценз за извършване на дейност като агент за ОПС съответствие, само ако прецени, че заявителят отговаря на изискванията на закона, актовете по неговото прилагане и приложимото законодателство на Европейския съюз. Предвижда се такса за издаване на лиценз на агент за ОПС съответствие в размер на 3000 лв., както и такса за осъществяване на общ финансов надзор върху осъществяваната от него дейност в размер на 600 лв. годишно. Предложените такси са обвързани с осигуряването на ресурсна и кадрова обезпеченост и готовност на отговорните структури за администриране на процесите по издаване на лицензи, така и с осъществяване на последващ надзор върху дейността на агентите за ОПС съответствие, извършвана в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация и актовете по прилагането им.

Б. Анализ на въздействията на вариантите.

Процесът на анализ на въздействията на разработените в рамките на оценката на въздействие варианти преминава през определена последователност от стъпки, както следва:

1. идентифициране на потенциалните въздействия на избраните за анализ варианти;
2. отграничаване на онези въздействия, които е вероятно да бъдат значителни и
3. задълбочено оценяване на значителните въздействия на вариантите.

Очакваната значимост на въздействията на вариантите е преценена от гледна точка на въздействията на Вариант 0, който е представен във формата на разработен базисен сценарий, спрямо който е проектирано и съпоставено въздействието на предлагания вариант за действие – **Вариант 1 - Приемане на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация.**

1. Анализ на въздействията на Вариант 0.

1.1. Икономически въздействия

Несъответствията между различните национални режими възпрепятстват

функционирането на единния пазар като цяло, което се отразява пряко на приноса за разпределянето на финансирането на икономиката, инвестициите и макроикономическата среда.

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху иновациите и изследванията, правото на собственост, разходите, информирането и защитата на потребителите, както и върху определени сектори (различни от отношенията, които се регулират със законопроекта) и региони, доколкото законопроектът урежда специфичен кръг обществени отношения.

1.2. Социални въздействия

Текущите практики и действащата национална правна уредба в областта на дружествата със специална инвестиционна цел създават условия за ограничаване на ресурсите и възможностите за развитие на бизнеса.

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху демографското развитие, заетостта, условията на труд, стандартите за качеството на работата, социалното включване и социалната закрила, правото на неприкосновеност на личния живот, правото на добра администрация, достъп до правосъдие и до управление, обществено здраве, сигурността и обществения ред и културата, имайки предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

1.3 Екологични въздействия

Когато средата, в която бизнесът функционира съдържа повече пречки отколкото стимули за развитие на бизнеса, свързани с неоптималните процедури и правна уредба, не може да се очаква, че този вид бизнес ще има възможността да инвестира в по-екологични обекти (например недвижими имоти).

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху борбата с измененията на климата, транспорта и използването на енергия, биоразнообразието, чистотата на атмосферния въздух, качеството на водите и водните запаси, качеството на почвата, възобновяемите или невъзобновяемите ресурси, фирмите и потребителите върху околната среда отпадъци/генериране/рециклиране, предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

2. Анализ на въздействията на Вариант 1.

2.1. Икономически въздействия

Вариант 1 предвижда постигане на хармонизирана с правилата на ЕС национална правна рамка, което ще допринесе за повишаване на правната сигурност в този сектор.

Сближаването на правилата в целия ЕС в дългосрочен план ще насърчи икономическия растеж, свързан с по-ефективното разпределение на ресурсите (например сред ДСИЦ, инвестиращи в недвижими имоти) Положителното въздействие върху конкурентоспособността на икономиката на ЕС, в най-общ смисъл би довело до нови възможности на пазара на труда. Това означава и преки ползи и за местните ДСИЦ.

Вариант 1 няма да окаже влияние върху иновациите и изследванията, правото на собственост, разходите, информирането и защитата на потребителите, както и върху специфични сектори (различни от отношенията, които се регулират със законопроекта) и региони, доколкото законопроектът урежда специфичен кръг обществени отношения.

2.2. Социални въздействия

Насърчаването на икономическия растеж и конкурентоспособността, които се

съдържат като възможности при Вариант 1 са предпоставки за положително социално въздействие на макро ниво. Насърчаването на икономическия растеж и конкурентоспособността биха имали положително пряко или непряко отношение върху заетостта, условията на труд, стандартите за качеството на работата. Вариант 1 не би се отразил негативно върху правото на добра администрация, достъп до правосъдие или управление, а би спомогнал за ефективността им.

Не се очаква Вариант 1 да окаже влияние върху демографското развитие, социалното включване и социалната закрила, правото на неприкосновеност на личния живот, обществено здраве, сигурност и обществен ред и култура, имайки предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

2.3. Екологични въздействия

Вариант 1 е единственият от анализиранияте варианти в рамките на този доклад, който съдържа едновременно потенциала да насърчи конкурентоспособността на бизнеса и да позволи спестяването на разходи, които са възможни при Вариант 0, което означава, че единствено от него могат да се очакват оптималните за дейността на ДСИЦ положителни екологични въздействия.

Не се очаква Вариант 1 да окаже влияние върху борбата с измененията на климата, транспорта и използването на енергия, биоразнообразието, чистотата на атмосферния въздух, качеството на водите и водните запаси, качеството на почвата, възобновяемите или невъзобновяемите ресурси, фирмите и потребителите върху околната среда отпадъци/генериране/рециклиране, предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

VII. КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО РАЗХОДИ

Основните разходи, необходими за привеждане в съответствие с изискванията, както и административни разходи, произтичащи от приемането на нов закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, с които се предприемат мерки за въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402, са свързани с:

- привеждане на дейността на сега действащите дружества със специална инвестиционна цел с изискванията на закона;
- разходи за създаване и извършване на дейност от акционерните дружества за секюритизация и агентите за ОПС съответствие.

По отношение на административната тежест за действащите в момента дружества със специална инвестиционна цел следва да бъде посочено, че с новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се въвеждат допълнителни изисквания към независимите оценители, които следва да извършат оценка на недвижимите имоти, които дружеството възнамерява да придобие, съответно да продаде. Въвеждането на тези допълнителни изисквания, чиято цел е гарантиране на професионалната и независима оценка, която предоставят на ДСИЦ може да доведе до увеличение на разходите на ДСИЦ за извършването на тази услуга. Положителният ефект от тези допълнителни изисквания е осигуряване в по-висока степен

защитата на интересите на инвеститорите,

Административна тежест представлява и предвидената с предложените изменения в Закона за Комисията за финансов надзор такса за издаване от КФН на одобрение на промени в правилата за управление на риска на дружество със специална инвестиционна цел, както и предвидените годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор, дължими от дружество за секюритизация и от агент за ОПС съответствие.

Новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация изисква ДСИЦ, инвестиращи в недвижими имоти, да продължат да възлагат дейностите по извършване на строежи и подобрения на придобитите недвижими имоти на едно или повече трети лица (действащите понастоящем обслужващи дружества), като се предоставя възможност ДСИЦ да възложи дейностите по събиране на придобитите вземания, воденето и съхраняването на счетоводна и друга отчетност и кореспонденция, както и извършването на други необходими дейности на трети лица. От своя страна това трето лице трябва да разполага с необходимите организация, ресурси и опит за осъществяване на възложените дейности. Изменения и допълнения в сключен договор за възлагане на дейности на трето лице се допускат след предварително одобрение от КФН, за което се дължи съответна такса, съгласно предложените изменения в Закона за Комисията за финансов надзор.

По отношение на административната тежест за заинтересованите лица следва да бъде посочено, че проектът на закон предвижда лицата, които възнамеряват да създадат и управляват такова дружество да направят съответните разходи за неговото учредяване (начален капитал не по-малък от 50 000 лв.) и да предприемат съответните действия по осигуряване на неговата финансова и организационна обезпеченост и по получаването на лиценз от КФН за извършването на такава дейност. Последното от своя страна е свързано с подаването на заявление и заплащането на такса за издаване на лиценз, чийто размер е определен с предложените изменения в Закона за Комисията за финансов надзор. С новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се въвеждат и завишени изисквания към членовете на управителния и контролен орган на дружеството за секюритизация, като същите следва да разполагат с добра репутация, с необходимите знания и умения, с квалификация и професионален опит, съответстващи на спецификата на осъществяваната от дружеството дейност и основните рискове, на които то е изложено или може да бъде изложено. Административна тежест представлява и предвиденото предварително одобрение от страна на КФН на промени в състава на управителния и на контролния орган на дружеството за секюритизация, както и в състава на съвета на директорите на дружество със специална инвестиционна цел, за което одобрение се дължи такса, съгласно предложените изменения в Закона за Комисията за финансов надзор.

Когато дружеството за секюритизация желае да осъществи първично публично предлагане или емитираните от него облигации да бъдат допуснати до търговия, то ще бъде длъжно да публикува проспект в случаите и по реда на Регламент (ЕС) 2017/1129, Закона за публичното предлагане на ценни книжа и актовете по прилагането им. В тази връзка административна тежест ще бъде заплащането на дължимата такса за издаване от КФН на потвърждение на проспекта.

Във връзка с изискванията на чл. 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 в новия Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се въвежда и фигурата на агент за съответствие за опростена, прозрачна и стандартизирана секюритизация (агент за ОПС съответствие). Лицата, които възнамеряват да извършват дейност като агенти за ОПС съответствие ще следва да направят съответните разходи по учредяване на юридическо лице, съответно да придобият съществуващо такова и да предприемат съответните действия по осигуряване на неговата финансова и организационна обезпеченост. Извършването на дейността по

оценяване съответствието на секюритизациите с критериите за опростеност, прозрачност и стандартизация, предвидени в чл. 19-22 или чл. 23-26 от Регламент (ЕС) 2017/2402, може да се осъществява от агент за ОПС след получаване на лиценз от КФН. За тази цел следва да се подаде заявление, като се дължи и съответна такса, чийто размер е определен съгласно предложените изменения в Закона за Комисията за финансов надзор, в съответствие с предвидената в чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402 възможност за начисляване на такси на агент за ОПС съответствие, с цел да се покрият необходимите разходи, свързани с оценката на заявленията за лицензиране, както и с последващия надзор върху дейността на тези агенти.

С новият Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се въвеждат и съответните административни санкции, определени съгласно Регламент (ЕС) 2017/2402.

VIII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО ПОЛЗИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ

В резултат на законопроекта се очаква да се реализират следните икономически, социални и правни ползи:

- облекчаване на част от изискванията, в рамките на производството по издаване на лиценз на дружествата със специална инвестиционна цел;
- преодоляване на празноти в действащата до момента нормативна уредба относно дейността на дружествата със специална инвестиционна цел;
- създаване на предпоставки за осъществяване на секюритизации по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/2402, които са съобразени с действащия в страната правен режим;
- осигуряване на адекватни мерки за надзор в областта на секюритизациите, чиято основна цел е ефективната защита на интересите на инвеститорите в секюритизации;
- осигуряване на нови възможности за облекчен ред за финансиране на търговските субекти, като предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност;

Количествени данни

Основните разходи, необходими за привеждане в съответствие с изискванията, както и административни разходи, произтичащи от приемането на нов закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, с който се предприемат мерки за въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402, са свързани с:

- привеждане на дейността на сега действащите дружества със специална инвестиционна цел с изискванията на закона;
- разходи за създаване и извършване на дейност от акционерните дружества за секюритизация и агентите за ОПС съответствие.

Към 30.09.2019 г. в България функционират 9 дружества със специална инвестиционна цел, извършващи секюритизация на вземания с общ размер на активите 121 041 000 лв.

Към 30.09.2019 г. в България функционират 56 дружества със специална инвестиционна цел, извършващи секюритизация на недвижими имоти с общ размер на активите 1 610 887 000 лв. За данни към 31.12.2019 г. се използват данни от годишните

финансови отчети на дружествата, поради тази причина използваме данни към 30.09.2019 г.

Проектът на закон ще предвиди и изменения в Закона за Комисията за финансов надзор, касаещи такси за издаването на лиценз на дружество за секюритизация в размер на 5 400 лв. и такса за издаване на лиценз на агент за ОПС съответствие в размер на 3 000 лв. Изпълнението на задълженията във връзка с оценката на заявленията за лицензиране и последващия надзор върху дейността, осъществявана от агентите, които проверяват съответствието с изискванията за опростените, прозрачни и стандартизирани секюритизации ще е частично обезпечено, тъй като приходите от този вид услуги не покриват изцяло разходите за предоставянето им. Размерът на предложените такси е съобразен с особеностите на местния пазар, като се отчитат и целите, заложи в Стратегията за развитие на капиталовия пазар.

Ще бъдат предвидени такси и за общ годишен финансов надзор, от дружество за секюритизация в размер на 1 600 лв. + 300 лв. за всяка секюритизация и от агент за ОПС съответствие, в размер на 600 лв. Предложените такси целят осигуряването на ресурсна и кадрова обезпеченост и готовност на отговорните структури за администриране на процесите по издаване на лицензи, така и с осъществяване на последващ надзор върху дейността на посочените дружества, извършвана в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация и актовете по прилагането им. Размерът на предложената такса за общ финансов надзор за дружествата за секюритизация е съобразен с таксата за общ финансов надзор за дружествата със специална инвестиционна цел, съгласно Раздел II, т. I, ред 3 от тарифата, определена с Приложението към чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.

До този момент в България не са осъществявани секюритизации по Регламент (ЕС) 2017/2402 и поради тази причина е невъзможно да се използват исторически данни. Тъй като Регламент (ЕС) 2017/2402 предоставя възможност, а не задължение за извършване на секюритизация не може да бъде изготвена прогноза за отражението на секюритизациите върху капиталовия пазар в България, съответно да бъде определен прогнозен размер на очакваните приходи от глоби и имуществени санкции.

IX. ПОТЕНЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ВЪРХУ МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)

Въздействието върху МСП

Проектът на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация се очаква да окаже положителен ефект върху финансирането на МСП. Според ЕК, развитието на пазара на секюритизациите е предпоставка за растежа на този важен източник на краткосрочно финансиране на МСП. Банките и първоначалните кредитори ще получат инструмент за прехвърляне на риска от техните баланси. По този начин те ще освободят повече капитали, които след това могат да бъдат използвани за отпускане на нови кредити както на МСП, така и на по-големите корпорации. Това от своя страна би следвало да доведе до промяна в инвестиционната дейност на банките, които през последните години използват ресурсите си за закупуване

на държавни облигации и други дългови ценни книжа, а не да предоставят нови кредити на фирмите и домакинствата. Не могат да бъдат посочени точни данни колко от функциониращите към 31.12.2018 г. в страната 412 782 малки и средни предприятия, биха били засегнати от секюритизациите, по какъв начин този закон ще се отрази на техния достъп до кредитиране, както и цялостния принос на секюритизациите за реалната икономика.

Социално въздействие

Няма данни, че законопроектът ще има пряко или косвено социално въздействие.

Влияние върху околната среда

Няма данни, че законопроекта ще има пряко или косвено въздействие върху екологичните проблеми.

Х. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА КЪМ НЕГО ВЪЗ ОСНОВА НА СРАВНЕНИЕТО НА ВАРИАНТИТЕ

Разгледаните в оценката на въздействие варианти на действие са сравнени помежду си чрез следните критерии:

1. ефективност – изследван е начинът по който предложените варианти осигуряват постигане на целите на предложението;
2. ефикасност – изследван е начинът по който се постига максимум на постигане на целите при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
3. съгласуваност – изследван е начинът, по отношение съответствие на вариантите със стратегическите документи.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на ефективност може да бъде направен обоснован извод, че Вариант 1 ще създаде предпоставки за осъществяване на секюритизации по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/2402, които са съобразени с действащия в страната правен режим. Чрез Вариант 1 ще бъдат осигурени адекватни мерки за институционален надзор в областта на секюритизациите, чиято основна цел е ефективната защита на интересите на инвеститорите в секюритизации, както и ще бъдат осигурени нови възможности за облекчен ред за финансиране на търговските субекти, като предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на ефикасност може да бъде направено заключение, че разходите по Вариант 1, необходими за привеждане в съответствие с изискванията, както и административни разходи, произтичащи от приемането на нов Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, с който се предприемат мерки за въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402 ще доведат до създаване на условия за осъществяване на секюритизации по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/2402.

Следва да бъде посочено, че секюритизациите са регулирани чрез актове от правото на ЕС, които са пряко приложими – регламенти. В тази връзка задълженията на Република България са основно по създаването на мерки по прилагането им в националното законодателство. Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на съгласуваност може да бъде направен извод, че само чрез Вариант 1 ще се постигне усъвършенстване на националната регулация във връзка с ДСИЦ и ще бъде осигурено въвеждане в националното законодателство на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402.

Въз основа на извършеното сравнение по посочените в тази точка критерии Вариант 1 може да бъде определен като препоръчителния вариант за действие.

XI. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Настоящата пълна оценка на въздействието се основава на извършената на ниво ЕС оценка на въздействието на Регламент (ЕС) 2017/2402 за целия ЕС. Оценката на въздействието се базира и на събраните от КФН данни и информация при извършване на надзорната й дейност, включително съдържаща се във водените от нея регистри и получена от поднадзорните лица, както и на информация, съдържаща се в публични регистри, водени от други държавни органи. В процеса на изготвяне на настоящата предварителна оценка на въздействието бяха анализирани различни информационни източници - научни становища, информация от съществуващите електронни бази данни, както и бе изпратено запитване до националните компетентни органи на държавите членки с цел обмяна на опит в областта на секюритизациите и прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402.

По законопроекта се планира да бъде проведена обществена консултация в съответствие с изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, посредством публикуването на проекта, мотивите към него и цялостната оценка на въздействието на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на финансите. Предвижда се общественото обсъждане да бъде в законоустановения срок от 30 дни. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.

XII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН СРОК ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

В срок до 5 години от влизането в сила на новия закон следва да бъде извършена последваща оценка на въздействието, съгласно изискването на чл. 34 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието от Министерството на финансите и Комисията за финансов надзор.

По отношение на оценката, могат да се приложат следните критерии за последваща оценка на въздействието:

- Постигнат ли е търсеният ефект относно облекчаване на изискванията за издаване на лиценз на дружествата със специална инвестиционна цел;

- Създадени ли са нови възможности за облекчен ред за финансиране на търговските субекти, като предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност;
- Какъв е обемът на реализираните секюритизации и съответно обемът на търговията с облигации за секюритизации, допуснати до търговия на регулиран пазар.
- Какъв е броят на акционерните дружества за секюритизация, лицензирани за извършване на дейност на територията на Р България;
- Какъв е броят на инициаторите, първоначалните кредитори, спонсорите и агентите за ОПС съответствие, участвали в секюритизации по новия закон.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1 - списък на актовете на ЕС във връзка със Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
Актове от I ниво:

1. Регламент (ЕС) 2017/2401 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници;
2. Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации, и за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012;
3. Окончателният проект на регулаторните технически стандарти за инициаторите, спонсорите и първоначалните кредитори на Европейския банков орган („ЕБО“), издаден на 31 юли 2018 г.

Актове от II ниво:

1. Делегиран регламент (ЕС) № 625/2014 на Комисията от 13 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета чрез приемане на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват изискванията за инвеститор, спонсор, първоначални кредитори и институции инициатори във връзка с експозиции към прехвърлен кредитен риск;
2. Делегиран регламент (ЕС) 2015/1798 на Комисията от 2 юли 2015 година за поправка на Делегиран регламент (ЕС) № 625/2014 на Комисията за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета чрез приемане на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват изискванията за инвеститор, спонсор, първоначални кредитори и институции инициатори във връзка с експозиции към прехвърлен кредитен риск;
3. Делегиран регламент (ЕС) 2019/885 на Комисията от 5 февруари 2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за уточняване на информацията, която се предоставя на компетентния орган в заявлението за оправоощаване на трета страна, оценяваща съответствието с изискванията за ОПС;
4. Делегиран регламент (ЕС) .../... на Комисията от 28.5.2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за хомогенността на базисните експозиции по секюритизации.
5. Делегиран регламент (ЕС) 2018/1221 на Комисията от 1 юни 2018 година за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 по отношение на изчисляването на регулаторните капиталови изисквания за секюритизации и опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации, държани от застрахователни и презастрахователни предприятия;
6. Делегиран регламент (ЕС) 2018/990 на Комисията от 10 април 2018 година за

изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1131 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на опростените, прозрачни и стандартизирани (ОПС) секюритизации и обезпечените с активи търговски ценни книжа, изискванията към активите, получени в рамките на обратни репо споразумения, и методиките за оценка на кредитното качество;

7. Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/1627 на Комисията от 9 октомври 2018 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 по отношение на пруденциалната оценка при предоставянето на информация на надзорните органи;

8. Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012.

Актове от III ниво:

1. Насоки относно критерии за ОПС за секюритизации, различни от обезпечени с активи търговски ценни книжа;

2. Насоки относно критериите за ОПС за секюритизация на обезпечени с активи търговски ценни книжа